

HVAD ER EN ARV?

TIL LÆREREN

Du sidder her med et lille stykke verdensarv fra Nationalpark Kongernes Nordsjælland.

På de kommende sider kan du læse hvad det indebærer og hvordan du kan bruge det i din undervisning.

Formålet med forløbet er at give eleverne en forståelse for begrebet "arv" og "verdensarv" i kontekst til UNESCO verdensarv og hvad vi efterlader til de kommende generationer.

Forløbet strækker sig over 4 øvelser, som alle omhandler begrebet arv og hvad vi efterlader os til de kommende generationer. Øvelser kan tages separat eller kobles sammen.

For en uddybelse af emnet, kan forløbet med fordel sammenkobles med "Parceforce og verdensarven" eller "Kronborg og verdensarven".

I forløbet skal eleverne tage stilling til

- 1) Hvad er en arv?
- 2) Har vi en fælles arv?
- 3) Hvad er en verdensarv?
- 4) Har vi en verdensarv om 50 år?

Baggrundsviden om UNESCO og verdensarv:

- [Baggrundsviden om UNESCO og verdensarv](#)
- [UNESCO verdensarv forklaret i video \(engelsk\)](#)
- [Overblik over UNESCO verdensarvsområder i Danmark og Grønland](#)

- Tid: 2-3 lektioner.
- Klassesætning: 7.-10. klasse.
- Materialer: Ingen
- Forløbet kan med fordel sammenkobles med forløbet "Parceforce og verdensarven" eller "Kronborg og verdensarven".

HVAD ER EN ARV?

TIL LÆREREN - BAGGRUNDSMATERIALE

I det følgende materiale finder du 3 opgaver om begrebet arv og verdensarv.

Opgaverne kan udføres selvstændigt eller kobles sammen. Materialet kan med fordel kobles sammen med forløbet “Parceforce og verdensarven”

Forløbet opfylder følgende læringsmål

Efter 9 og 10. klasse

Kommunikation: Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer

- Dialog, sproglig og bevidsthed

Geografi

Efter 9. klasse

Perspektivering: Eleven kan perspektivere geografi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse

- Naturgrundlag og levevilkår

Biologi

Efter 9. klasse

Perspektivering: Eleven kan perspektivere biologi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse

- Anvendelse af naturgrundlaget

Naturfag

Efter 10. klasse

Perspektivering: Eleven kan perspektivere naturfag til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse

- Naturgrundlag og levevilkår.

HVAD ER EN ARV?

TIL LÆREREN - SELVE FORLØBET

Forløbet omhandler arv som et begreb, der både gælder for den eneklte elev, men også hvad vi arver fælles og hvad vi giver videre til næste generation.

1 - HVAD ER EN ARV?

Alle elever bliver bedt om at medbringe et lille arvestykke. De skal fortælle til resten af klassen, hvad lige præcis deres arvestykke har af historie og hvorfor det er vigtigt for dem.

Spørgsmål

- Hvor stammer genstanden fra?
- Hvem har de arvet genstanden fra?
- Hvad betyder det for dem at de har et lille arvestykke fra deres familie?

2 - HAR VI EN FÆLLES ARV?

Eleverne skal nu i dobbeltcirkler snakke om hvorvidt de har en fælles arv. Halvdelen af eleverne danner en cirkel, med ryggen mod cirkelens centrum. Den anden halvdel danner en cirkel udenom, således at hver elev fra den yderste cirkel står ansigt til ansigt med en fra indercirklen. Stil ét af nedenstående spørgsmål og bed eleverne snakke sammen med den de står overfor om spørgsmålet. Efter 1 minut rykker den yderste cirkel tre gange til venstre og besvarer samme spørgsmål. Gentag 3 gange og gå videre til næste spørgsmål.

Spørgsmål

- Er der noget her i området som vi begge kender fra en anden tid?
- Hvordan er det en arv for os begge?
- Har vi noget som vi efterlader som en arv til dem der kommer efter?

HVAD ER EN ARV?

TIL LÆREREN - SELVE FORLØBET

Forløbet omhandler arv som et begreb, der både gælder for den enkelte elev, men også hvad vi arver fælles og hvad vi giver videre til næste generation.

3- HVAD ER EN VERDENSARV?

Danmark har 11 steder, både i Danmark og på Grønland, som er udpeget til UNESCO verdensarvsområder.

Stederne er udpeget på forskelligt grundlag, men har alle det til fælles at de repræsenterer en arv, som skal gives videre til de kommende generationer på kloden. Eleverne skal i grupper á 2-3, udvælge ét af de elleve steder og præsentere det for resten af klassen.

På næste side finder du en oversigt over hvilke ti kriterier et sted kan blive udpeget udfra. Print dem og bed eleverne bruge dem til i forbindelse med deres opgave.

Formålet er at de skal kunne forklare, hvad der gør deres sted til et sted, som skal bevares for eftertiden. Oversigt og beskrivelse af de danske UNESCO verdensarvsområder kan findes [her](#).

4 - VERDENSARV OM 50 ÅR

Om 50 år ser verden helt anderledes ud, både på godt og ondt. Eleverne skal nu i grupper á 2-3 snakke om hvordan deres udvalgte verdensarv vil se ud og hvad der skal til for at stedet bliver bevaret for eftertiden.

Samtidig skal de overveje ét sted, som om 50 år kan være blevet optaget på UNESCO verdensarvsliste. De skal bruge kriterierne fra næste side og præsentere for hvorfor deres sted skal med på listen.

Spørgsmål

- Hvorfor er dette sted værd at bevare for eftertiden?
- Hvordan bliver det bevaret i dag?
- Hvad kan stedet vise kommende generationer i fremtiden?

HVAD ER EN ARV?

DE TI KRITERIER FOR UDPEGNING AF UNESCO VERDENSARV

Verdensarv kan være monumenter, bygninger, kulturlandskaber eller naturområder. De kan være skabt af mennesker eller naturen eller begge dele. De kan beskrive et vigtigt historisk udviklingstrin eller et naturfænomen. Unesco har defineret 10 kriterier for, hvad der er verdensarv. For at kunne komme i betragtning som verdensarv, skal mindst ét kriterium være opfyldt.

1.
Der skal være tale om et mesterværk af menneskelig kreativitet.
(Det skal være et sted, der viser menneskelig kreativitet eller genialitet).

2.
Det skal vise et vigtigt samspil mellem menneskelige værdier, i en periode eller inden for et kulturelt område i verden, i forbindelse med udviklingen i arkitektur eller teknologi, monumental kunst, byplanlægning eller landskabsudformning.
(Det skal være et sted, der viser udviklingen i arkitektur, kunst eller landskabsplanlægning).

3.
Det skal være et enestående eller i det mindste exceptionelt vidnesbyrd om en kulturel tradition eller en civilisation, som er levende eller forsvundet.
(Det skal være et sted, der viser en helt særlig kulturel tradition).

4.
Det skal være et særligt eksempel på en bestemt type bygning, arkitektonisk eller teknologisk samhørighed eller et landskab, som illustrerer et eller flere betydningsfulde stadier i menneskets historie.
(Det skal være et sted, der viser en bygning eller et landskab der viser en særlig periode i menneskets historie).

5.
Det skal være et særligt eksempel på traditionelle menneskelige bosættelser, eller menneskers udnyttelse af jord eller hav, som er repræsentativ for en eller flere kulturer, eller menneskets samspil med miljøet, hvor dette er blevet sårbart som følge af uigenkaldelige forandringer.
(Det skal være et sted, der viser hvordan mennesker har brugt landskabet).

....fortsættes næste side

HVAD ER EN ARV?

DE TI KRITERIER FOR UDPEGNING AF UNESCO VERDENSARV

Verdensarv kan være monumenter, bygninger, kulturlandskaber eller naturområder. De kan være skabt af mennesker eller naturen eller begge dele. De kan beskrive et vigtigt historisk udviklingstrin eller et naturfænomen. Unesco har defineret 10 kriterier for, hvad der er verdensarv. For at kunne komme i betragtning som verdensarv, skal mindst ét kriterium være opfyldt.

6.

Det skal være direkte eller håndgribeligt forbundet med begivenheder eller levende traditioner, ideer, tro eller kunstneriske og litterære værker af særlig universel betydning.

(Det skal være et sted, der viser en tradition, noget kunst eller en kultur, der har spillet en stor rolle for menneskeheden).

7. Det skal indeholde enestående naturfænomener eller exceptionelt naturskønne områder eller områder af æstetisk betydning.

(Det skal være et sted, der viser et fantastisk eller smukt naturfænomen).

8. Det skal være et fremragende eksempel på hovedperioder i jordens historie, og inkludere et bevis for liv, betydningsfulde pågående geologiske processer i udviklingen af landformer, eller have betydningsfulde geomorfe eller fysiografiske kendetegn.

(Det skal være et sted, der viser en særlig periode i jordens udvikling).

9.

Det skal have særlige eksempler på betydningsfulde igangværende økologiske og biologiske processer i evolutionen og udviklingen af økosystemer på land, i ferskvand, ved kyster og i havet samt plante- og dyresamfund.

(Det skal være et sted, der viser en biologisk udvikling der stadig er i gang).

10.

Det skal indeholde de vigtigste og mest signifikante naturlige levesteder for bevaring på stedet af biologisk mangfoldighed, herunder levesteder for truede arter, der har særlig universel betydning ud fra et videnskabeligt eller bevaringsmæssigt synspunkt.

(Det skal være et sted, der viser et virkelig vigtigt sted for biodiversitet/planter og dyrs overlevelse).